

munerne i deres Skoler, og Undervisningen kunde blive lige saa god og forsvarlig, og den vilde sikkert kunne blive ikke saa lidt billigere, end den er nu er efter den Ordning, man har, med Mellemskolen som Led af Almenskolen. Der vilde sikkert her for Statens Vedkommende kunne spares ret betydelige Beløb. Ogsaa dette er et Spørgsmaal, som kunde tages ind under Overvejelserne.

Jeg skal dernæst nævne det store vigtige Spørgsmaal: Ungdomsskolen. Her mener jeg, er et Omraade, hvor vi i Danmark gør for lidt for vor Ungdom, og jeg tager ikke i Betænkning ligefrem at udtale, at vi her i Danmark forsømmer vor Ungdom. Vi gør ikke, hvad vi kan og bør gøre for vor Ungdoms fortsatte Undervisning. Der er ganske vist i de senere Aar udrettet en Del; det er sket gennem Bevillinger paa Finanslovene. Men naar vi ser paa Resultaterne, maa vi indrømme, at vi ikke er kommet ret langt frem paa dette Omraade, og at det hele i Øjeblikket har Tilfældighedens Præg. Der trænges her til faste Former og Regler for denne Undervisning. Det er en Tilfældighed, om et ungt Menneske ude i en Kommune faar Del i de Bevillinger, der gives paa Finansloven. Det beror først og fremmest paa, om vedkommende Kommune vil tage denne Sag op. Er der ikke en Kommunalbestyrelse, som er velsindet i denne Retning, sker der intet, og da vil de unge Mennesker i Kommunen ingen Gavn faa af de Bevillinger, vi giver paa Finansloven. I Øjeblikket er det en Naadessag, hvorvidt de unge Mennesker kan faa Del i denne Undervisning eller ej, idet dette Spørgsmaal er afhængigt af Arbejdsgiveren: stiller han sig vrangvilligt, er det ligegyldigt, hvad vi i Øjeblikket gør eller bevilger fra Statens Side, saa sker der intet. Her synes jeg er et Omraade, hvor vi maa ind under faste Regler og Bestemmelser, og det kunde ogsaa forberedes gennem den nævnte Kommission. Ligeledes staar vi og mangler Lærerkræfter til Ungdomsskolen. Det er en Tilfældighed, hvilke Fag der bliver undervist i i Ungdomsskolen. Hvorvidt et eller andet Fag, som ønskes optaget, virkelig bliver optaget, er afhængigt af, om man kan skaffe Lærere dertil, kan man ikke skaffe de nødvendige Lærerkræfter, maa man lade Faget glide ud. Ogsaa her er man altsaa inde paa Tilfældighedens Omraade.

I Samraadet har vi endvidere drøftet Spørgsmaalet om Skolens Tilsyn, et Spørgsmaal, som har været fremme tidli-

gere. Jeg skal minde om, at vi den 12. Marts 1909 her i Folketinget førte en Forhandling om Nedsættelse af en Skolekommission, hvor det drejede sig om ret vidtgaaende Spørgsmaal, blandt andet ogsaa om Skolens Tilsyn. Forhandlingen gav Anledning til Nedsættelsen af en Kommission, som tog Spørgsmaalet om Skolens Tilsyn op til Overvejelse. Efter min Formening har denne Kommission afgivet en udmærket og fyldig Betænkning, som blev lagt til Grund for et Lovforslag, der blev fremsat af daværende Kultusminister Appel. Vi ved alle, hvorledes det gik med dette Lovforslag, det strandede paa Grund af Uoverensstemmelse mellem de to Ting og navnlig paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Præsten skal være født Medlem af Skolekommissionen eller ej. Det Tilsyn, vi i Øjeblikket har med vor Folkeskole, forekommer mig at være i høj Grad utidssvarende, det er et Embedsmandsstyre, som raader i vor Folkeskole, det er Præsten, Provsten, Biskoppen og Amtmanden, som har den væsentligste Indflydelse ved Folkeskolens Styre, det er Folk, som sidder i Kraft af deres Embede, saakaldte fødte Tilsynsmænd, der har den største Indflydelse paa dette Omraade, medens Forholdet sikkert burde være det, at denne Sag blev lagt i Hænderne paa de skolesøgende Børns Forældre og Værger, blev lagt i den almindelige Valgrets Haand. Det vil jo være en stor Lettelse for Kommissionen, at der allerede paa dette Omraade foreligger en fyldig Betænkning, der sikkert vil kunne bruges som Grundlag for dens senere Arbejde.

Endvidere skal jeg nævne Spørgsmaalet om Læreruddannelsen. Vor Læreruddannelse er ikke tidssvarende, den hviler paa Bestemmelser, der snart er 50 Aar gamle. Paa dette Omraade staar vi tilbage for vore Nabolande. For nogle Aar siden fremsatte Kultusminister Enevold Sørensen et Lovforslag om Ændring i Læreruddannelsen, men det blev ikke gennemført og har henligget siden den Tid, men det gaar ikke an, at vi stadig tilside sætter dette Spørgsmaal. Jeg tror ikke, der er noget Land, i hvert Fald ikke blandt vore Nabolande, hvor Staten ofrer saa lidt paa dette meget vigtige Spørgsmaal som Danmark. Her i Landet er Læreruddannelsen i Hovedsagen en privat Forretning, vi har kun 4 Statseminarier mod vistnok 16 Privatseminarier, og det er dem, som har overtaget denne Undervisning. Denne Ordning har blandt andet den Fordel for Staten, at den er overordentlig billig. Vi